

MILJØstyrelsen
Kemikalier

8. februar 2006
tvn/kemikalier
j.nr. 302-0010

GRUNDNOTAT

vedrørende

Forslag til Kommissionens beslutning om tilpasning til den tekniske udvikling af bilaget til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/95/EF om undtagelse for anvendelser af bly og hexavalent krom.

Resume: Med forslaget foreslås det, at forbudet mod anvendelsen af bly og hexavalent krom ophæves for 5 forskellige anvendelser af bly eller blyforbindelser, herunder anvendelse til blandt andet lamper til reprografi- og litografiudstyr samt energibesparende lamper og LCD-displays. Ligeledes foreslås der undtagelser for anvendelsen af bly og hexavalent krom i forskellige komponenter i visse typer af computere, kopimaskiner og printere m.v. Forslaget forventes at få positive økonomiske konsekvenser for enkelte virksomheder. Forslaget fastholder de eksisterende miljøbeskyttelsesregler, der er i kraft, men i forhold til de regler, som skulle have haft virkning fra 2006, er der tale om en svækkelse af miljøbeskyttelsesniveauet, da forbudet mod anvendelserne, der skulle have trådt i kraft i 2006, ikke indføres.

1. Status

Kommissionen sendte den 13. januar 2006 ovennævnte forslag til medlemslandene.

Forslaget har hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/95/EØF om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr (RoHS-direktivet).

Der skal stemmes om forslaget den 15. februar 2006 ved forskriftskomiteéprocedure (1999/468/EF art.5). Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen direktivet. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig mod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede direktivet.

Europa Parlamentet har ikke behandlet forslaget. Parlamentet har ifølge proceduren kompetence til at underrette Rådet, hvis Europa Parlamentet mener, at et forslag, der er forelagt af Kommissionen i henhold til en basisretsakt vedtaget efter proceduren i traktatens artikel 251, indebærer en overskridelse af de gennemførelsesbeføjelser, der er fastsat i basisretsakten. Folketingets Europaudvalg og Folketingets Miljøudvalg har ikke fået oversendt grundnotat om forslagene.

2. Formål og indhold

Formålet med forslaget er at gennemføre de undtagelser til forbudene i RoHS-direktivet, som er nødvendige for anvendelsen af bly og hexavalent krom, hvor der ikke findes mindre farlige alternative stoffer.

Med forslaget foreslås det, at forbudet mod anvendelsen af bly og hexavalent krom ophæves for 5 forskellige anvendelser af bly eller blyforbindelser, herunder anvendelse til blandt andet lamper til reprografi- og litografiudstyr samt energi-besparende lamper og LCD-displays. Ligeledes foreslås der undtagelser for anvendelsen af bly og hexavalent krom i forskellige komponenter i visse typer af computere, kopimaskiner og printere m.v.

3. Nærhedsprincippet

Da formålet med forslagene er at udmønte EU reguleringsbeføjelser i allerede gældende fællesskabsregulering, finder Regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at direktivforslaget skal gennemføres i Danmark ved udstedelse af en bekendtgørelse. Reglerne skal efter forslaget være gennemført i dansk ret senest 1. juli 2006, hvor forbuddene i direktivet finder anvendelse.

I dansk ret ville forbudet træde i kraft til juli 2006.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Forslaget forventes ikke at have væsentlige økonomiske konsekvenser, da forslaget primært er rettet mod helt specifikke anvendelser af bly og hexavalent krom i særlige komponenter til elektrisk og elektronisk udstyr, og det forventes derfor kun at berøre få danske virksomheder. I givet fald vil der endvidere være tale om positive økonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveau:

Forslaget fastholder de eksisterende miljøbeskyttelsesregler om de pågældende anvendelser, der er i kraft og medfører derfor ikke en svækkelse af miljøbeskyttelsen. I forhold til de regler, som skulle have haft virkning fra 2006 er der tale om en svækkelse af miljøbeskyttelsesniveauet, da forbudet mod anvendelserne, der skulle have trådt i kraft i 2006, ikke indføres.

5. Høring

Forslaget har ikke været i høring.

Rammenotat om forslaget har den 30. januar 2006 været forelagt miljøspecialudvalget.

Dansk Industri støtter Kommissionens forslag undtagelser for anvendelser af bly og hexavalent krom og kan således ikke støtte forslaget til den danske regerings holdning.

DAKOFA, Dansk Komite for Affald, støtter dansk holdning. Det vil være til gene for den fremtidige håndtering af elektronikskrot, herunder for såvel miljøet som genanvendelse, hvis forbudet mod anvendelse af bly og hexavalent krom ophæves som foreslået.

Fagligt Fælles Forbund samt Forbrugerrådet støtter den foreslåede danske holdning om at stemme mod forslaget.

NOAH-Friends of the Earth Denmark støtter udkast til dansk holdning om at Danmark stemmer imod forslaget om at undtage bly eller blyforbindelser og hexavalent krom fra en række anvendelser. Flere af de nævnte elektronikprodukter er genstand for et stærkt stigende forbrug disse år. Et generelt forbud mod anvendelse af miljø- og sundhedsskadelige stoffer som bly og hexavalent krom vil derfor være at foretrække, da elektronikprodukter desværre generelt har en kort levetid og deres indholdsstoffer derfor hurtigt vil genfindes i affaldsstrømmene. Energibesparende lamper er også en produktgruppe der foreslås undtaget fra forbuddet. Denne produktgruppe er NOAH generelt interesseret i vinder markedsandel på bekostning af almindelige ikke-besparende lamper, men ikke på bekostning af, at der introduceres nye miljøproblemer i stedet for dem, der undgås ved det reducerede elforbrug baseret på det nuværende energimix. Kun såfremt det foreslåede forbud fastholdes, sikres den fornødne innovation af de miljøvenlige alternativer.

6. Forhandlingssituationen

Forslaget har ikke tidligere være drøftet i Kommissionens arbejdsgruppe for elektrisk og elektronisk udstyr.

På grundlag af tidligere uformelle tilkendegivelser må det imidlertid forventes, at et ikke-blokerende mindretal vil være imod forslaget.

7. Dansk holdning

Fra dansk side er det tidligere gentagne gange i Kommissionens arbejdsgruppe gjort klart, at det i praksis er meget vanskeligt at vurdere Kommissionens forslag til undtagelser fra direktivets forbud, når Kommissionen ikke begrundet disse forslag, og specifikt henviser til den dokumentation der viser, at der ikke findes egnede alternativer.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at Kommissionen i dagsordenen for mødet den 15. februar 2006, har anført, at der umiddelbart inden afstemningen vil være en præsentation af en uafhængig videnskabelig vurdering af undtagelser under RoHS-direktivet. Det er imidlertid ikke acceptabelt eller praktisk muligt i den danske beslutningsproces at tage stilling på grundlag af en vurdering, der præsenteres umiddelbart før afstemningen i arbejdsgruppen.

Hertil kommer, at forslaget om undtagelser for anvendelsen af bly og hexavalent krom i forskellige komponenter i visse typer af computere, kopimaskiner og printere m.v. efter formuleringen er begrundet i sikkerheden ved producenterens system for genanvendelse. Det er således ikke klart, om denne del af forslaget overhovedet bygger på en vurdering af tilstedeværelsen af egnede alternativer.

Danmark kan på den baggrund ikke støtte forslaget, da Kommissionen ikke på nuværende tidspunkt har dokumenteret, at der ikke eksisterer egnede alternativer for de anvendelser af bly og hexavalent krom, som er omfattet af forslaget.